

VARFÖR SKA JAG TA METHOTREXATE (MTX) ? Din läkare har ordinerat methotrexate (MTX) mot Din ledgångsreumatism. Det är en medicin som på längre sikt kan lindra symtom som t ex stelhet och värk. Sjukdomens inflammatoriska aktivitet kan minska och ytterligare skade-verkningar på Dina leder då bromsas upp.

VAD ÄR MTX? Methotrexate användes från början mot cancer, då i höga doser. Senare upptäcktes att MTX i mycket lägre doser kunde hjälpa mot psoriasis och ledgångsreumatism. Vid ledgångsreumatism utsöndrar överaktiva immunceller kemiska ämnen som startar inflammationen i lederna. MTX bromsar denna process och därmed även symtom och skade-verkningar.

HUR LÅNG TID TAR DET INNAN MEDICINEN FUNGERAR? De patienter som har nytta av MTX känner efter 2-3 månader att lederna blir mjukare och mindre svullna. Det kan dock ta både kortare och längre tid.

HUR MÅNGA TABLETTER SKA JAG TA VARJE VECKA? Det är mycket viktigt att ta tableterna precis som Din läkare har sagt. Behandlingen brukar börja med 4-6 tabletter en dag per vecka. Efter hand kan dosen minskas eller ökas till max 10 st per vecka. MTX kan också ges i sprutor.

HUR LÅNGE KAN JAG TA MTX? Så länge som tableterna hjälper Dig och Du mår bra kan Du fortsätta att ta medicinen. Inför större operationer (t.ex. höft-protosoperationer) rekommenderas uppehåll med medicinen i 7-10 dagar före. Vid infektioner med feber rekommenderas också ett tillfälligt uppehåll, särskilt om Du får antibiotika.

FINNS DET NÅGRA BIVERKNINGAR AV MTX?

Högre dos av MTX ger högre risken att få biverkningar. Detta gör att många av de biverkningar som kan förekomma vid högdos cancerterapi inte finns vid de låga doser man använder mot ledgångsreumatism. De flesta har inga obehag av MTX. Den vanligaste biverkningen är illamående den dag tableterna tas. Detta kan i allmänhet lindras genom att dosen delas upp under dagen. Blåsbildning i munnen har uppträtt men detta kan förhindras med B9-vitamin. (Folasin, som ges dagarna efter MTX). Levern påverkas ibland av MTX vilket då syns på proverna. En ökad risk för leverpåverkan finns det om man dricker mycket alkohol, varför detta bör undvikas. Alkohol bör helt undvikas samma dag som Du tar MTX. Andra ovanligare biverkningar är utslag, håravfall, huvud-värk, lungpåverkan med hosta samt påverkan på blodbildningen. Du får hela tiden regelbundet ta blodprover och gå på kontroll hos läkare. På blodproverna kan läkarna se om någon biverkan håller på att uppträda i kroppen. På så sätt kan behandlingen avbrytas innan en allvarlig skada uppkommer.

KAN JAG TA ANDRA LÄKEMEDEL TILLSAMMANS MED MTX? Du kan fortsätta att ta Dina övriga mediciner så länge Din läkare inte säger något annat. Det är dock mycket viktigt att Du talar om vilka andra mediciner Du använder. Det gäller även sådana som är mot andra sjukdomar och de Du köpt på hälsokost-affär eller i snabbköpet, t ex vitamin-preparat.

HUR OFTA BEHÖVER JAG GÅ PÅ KONTROLL? Du träffar regelbundet Din läkare under hela behandlings-tiden. Blodprover lämnar Du varannan vecka under första behandlingsmånaderna, och sedan varannan månad.

GRAVIDITET. Under graviditet och amning ska inte methotrexate användas.

NÅGRA ANDRA FRÅGOR? Tveka inte att fråga Din doktor om det är något Du undrar över. Vi är här för att hjälpa Dig och svarar gärna på frågor!